

Odbor za mednarodno trgovino

2018/2003(INI)

24.4.2018

MNENJE

Odbora za mednarodno trgovino

za Odbor za razvoj

o preglednem in odgovornem upravljanju naravnih virov v državah v razvoju:
gozdovi
(2018/2003(INI))

Pripravljalnica mnenja: Maria Arena

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za mednarodno trgovino poziva Odbor za razvoj kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. pozdravlja napredek, dosežen na področju prostovoljnih sporazumov o partnerstvu pri izvrševanju zakonodaje, upravljanju in trgovanju na področju gozdov (FLEGT), zlasti z vidika kohezije med civilno družbo, gospodarstvom in vladami za sprejemanje skupnih političnih odločitev; poziva Komisijo, naj uspešno konča tekoča pogajanja, okrepi in pospeši izvajanje obstoječih prostovoljnih sporazumov o partnerstvu, naj daje večjo prednost izvrševanju nacionalne zakonodaje in zagotavlja ustrezno pomoč ter tako podpre potrebne procese reform v državah izvoznicah, s katerimi so sklenjeni prostovoljni sporazumi o partnerstvu, ter se spoprime s preostalimi izzivi, kot so korupcija, les s konfliktnih območij, nezakonito krčenje gozdov, propadanje gozdov, preglednost in varnost posesti za skupnosti kot ključno načelo upravljanja zemljišč; poziva Komisijo, naj spodbuja države, s katerimi so sklenjeni prostovoljni sporazumi o partnerstvu, da pri razvoju svojih sistemov za zagotavljanje zakonitosti lesa upoštevajo vprašanja krčenja gozdov, spremembe namembnosti gozdov in trajnostnega upravljanja gozdov; dodaja, da bi bilo treba v okviru akcijskega načrta za FLEGT upoštevati tudi nova prednostna geografska območja – tako tistih držav, ki so pogodbenice prostovoljnih sporazumov o partnerstvu, kot tistih, ki to niso;
2. ugotavlja, da bodo možnosti za uspešno izvajanje prostovoljnih sporazumov o partnerstvu večje, če bo predvidena bolj ciljno usmerjena podpora za ranljive skupine, ki so vključene v upravljanje lesnih virov (mali deležniki, mikro-, mala in srednja podjetja, neodvisni izvajalci v „neformalnem“ sektorju); poudarja, kako pomembno je zagotoviti, da se pri postopkih certificiranja upoštevajo interesi ranljivejših skupin, ki sodelujejo pri upravljanju gozdov;
3. poudarja, kako pomemben je boj proti nezakoniti trgovini s tropskim lesom; predlaga Komisiji, naj pri prihodnjih pogajanjih o izvoznih dovoljenjih v okviru FLEGT za preverjene, zakonito pridobljene lesne proizvode, izvožene v EU, upošteva izkušnje z indonezijskim sistemom, ki je v veljavi od novembra 2016; zahteva, naj Komisija izvede neodvisno oceno učinka izvajanja indonezijskega sistema za zagotavljanje zakonitosti lesa ter jo predloži v primernem roku;
4. želi spomniti, da je les s konfliktnih območij že eno od področij ukrepanja v okviru akcijskega načrta za FLEGT, da pa je bilo za rešitev tega problema storjeno premalo; poziva Komisijo, naj izpolni svojo zavezo, da bo razširila obveznosti za potrebno skrbnost iz uredbe EU o lesu, da bo les s konfliktnih območij vključen v prihodnji pregled;
5. poudarja, da je treba še izboljšati izvajanje in izvrševanje uredbe EU o lesu, da bi kar najbolje ohranili trajnostno trgovino z uvoženimi in doma proizvedenimi lesom in lesnimi proizvodi;
6. priznava pomembno delo, ki se v okviru Ekonomske komisije OZN za Evropo (UNECE) in Organizacije OZN za prehrano in kmetijstvo (FAO) izvaja v zvezi s trajnostnim upravljanjem gozdov na svetovni ravni, ki ima ključno vlogo pri trajnostni

trgovini z gozdnimi proizvodi;

7. poziva EU, naj vzpostavi tesnejše sodelovanje in učinkovita partnerstva z državami, ki so velike porabnice lesa, in mednarodnimi deležniki, kot so OZN, zlasti FAO, Center za mednarodne raziskave na področju gozdarstva (CIFOR) in program Svetovne banke za gozdove (PROFOR), da bi učinkoviteje omejili trgovino z nezakonito posekanim lesom na svetovni ravni in izboljšali upravljanje gozdov na splošno;
8. ugotavlja, da bi bilo treba uvoz lesa in lesnih proizvodov temeljiteje preverjati na mejah EU, da bi zagotovili, da uvoženi proizvodi dejansko izpolnjujejo merila, potrebna za vstop v EU;
9. želi spomniti, da so gozdovi dom 300 milijonom ljudi in da je preživetje skoraj 1,6 milijarde ljudi odvisno od gozdnih virov kot virov hrane, goriva za kuhanje in ogrevanje, zdravil, zatočišča, oblačil, zaposlitve in dohodka; ugotavlja, da gozdni viri delujejo tudi kot varnostne mreže v primeru kriz ali izrednih razmer, na primer ko ni pridelka zaradi dolgotrajne suše; meni, da bi morala EU stalno sodelovati s sorodnimi organizacijami za zagotovitev, da bo dodana vrednost gozdov trajnostna in v skladu s cilji OZN glede trajnostnega razvoja;
10. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je komercialno kmetijstvo, usmerjeno v izvoz, še vedno pomemben vzrok za krčenje gozdov po svetu, saj je krčenje gozdov danes v približno 75 % vseh primerov posledica spremembe namembnosti naravnih gozdov za kmetijstvo¹, in da vzrok za približno polovico vseh primerov krčenja tropskih gozdov po letu 2000 nezakonita sprememba namembnosti gozdov za komercialno kmetijstvo; ugotavlja, da je EU največja uvoznica palmovega olja in soje, ki ju izvažajo države s tropskim gozdom, in da so – v skladu z nedavnimi ocenami – soja, govedina, palmovo olje, kava in kakav vzrok za skoraj 80 % primerov krčenja tropskih gozdov po vsem svetu ter da se je vloga komercialnega kmetijstva, usmerjenega v izvoz, pri spodbujanju krčenja gozdov v 21. stoletju povečala²; poudarja, da je potrebna odločna skupna kmetijska politika EU, da bi zmanjšali našo odvisnost od uvoza v nekaterih sektorjih;
11. ponovno poziva Komisijo, naj pripravi akcijski načrt za boj proti krčenju gozdov in njihovemu propadanju, ki bo vseboval konkretne regulativne ukrepe, s katerimi bi zagotovili, da nobena oskrbovalna veriga in finančna transakcija, povezana z EU, ne bo povzročala krčenja gozdov in njihovega propadanja;
12. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da krčenje gozdov velja za enega od dejavnikov, ki prispevajo k svetovnim podnebnim spremembam, in želi spomniti, da 70 % svetovnih rastlin in živali živi v gozdovih in zaradi krčenja gozdov izgubljajo svoje habitate;
13. ugotavlja, da EU regulira dobavne verige lesa, rib in mineralov s konfliktnih območij, ne pa še osnovnih kmetijskih proizvodov, ki ogrožajo gozdove; ugotavlja, da bi bila – v skladu z nedavno študijo izvedljivosti o možnostih za okrepitev ukrepov EU proti krčenju gozdov – zakonodaja, ki bi urejala dostop do trga EU za osnovne proizvode, ki ogrožajo gozdove, najbolj učinkovit ukrep na strani povpraševanja za boj proti krčenju

¹ Ocena akcijskega načrta EU za FLEGT (izvrševanje zakonodaje, upravljanje in trgovanje na področju gozdov), 2004–2014, april 2016, str. 92.

² http://ec.europa.eu/environment/forests/studies_EUaction_deforestation_palm_oil.htm

gozdov; poziva Komisijo, naj razmisli o možnosti, da bi oblikovala izvršljiv okvir za obveznosti za potrebno skrbnost v celotni dobavni verigi teh proizvodov, da bi se zagotovila pravna varnost, in sicer na podlagi trajnostnih meril ali meril, ki ne vodijo v krčenje gozdov, kot na primer v zvezi z neposrednimi in posrednimi vplivi na gozdove in druge ekosisteme, obravnavanjem delavcev in pravicami gozdnih skupnosti in domorodnih ljudstev v zvezi z vprašanji, kot so prilaščanje zemljišč;

14. poudarja, da je treba razširiti in okrepiti ureditve za preprečevanje, spremljanje in preverjanje vplivov dvo- in večstranskih sporazumov EU o prosti trgovini in naložbah na okolje in človekove pravice, tudi prek preverljivih kazalnikov ter neodvisnih pobud za spremljanje in poročanje, ki se izvajajo na ravni skupnosti;
15. opozarja, da sta Malezija in Indonezija glavni proizvajalki palmovega olja, ki pokrivata približno 85–90 % svetovne proizvodnje, in da vse večje povpraševanje po tem proizvodu vodi v krčenje gozdov, povzroča pritisk v zvezi z rabo zemljišč in močno vpliva na lokalne skupnosti, zdravje in podnebne spremembe; v zvezi s tem poudarja, da bi bilo treba pogajanja o trgovinskih sporazumih z Indonezijo in Malezijo uporabiti za izboljšanje tamkajšnjih razmer;
16. poziva EU, naj v svoja poglavja o trgovini in trajnostnem razvoju vedno vključi zavezujoče in izvršljive določbe za preprečevanje nezakonite sečnje, krčenja gozdov in njihovega propadanja ter prilaščanja zemljišč, pa tudi druge kršitve človekovih pravic, za katere veljajo ustrezni in učinkoviti mehanizmi za reševanje sporov, ter naj – med različnimi metodami izvrševanja – razmisli tudi o mehanizmu, ki bi temeljil na sankcijah, in določbah, s katerimi bi bila zagotovljena pravica do lastnine, predhodnega posvetovanja in informirane privolitve; poziva Komisijo, naj take določbe s pomočjo revizijske klavzule vključi v že sklenjene sporazume o prosti trgovini, zlasti zavezanost učinkovitemu izvajanju Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah; poudarja, kako pomembno je spremljati te določbe in da je treba – če trgovinski partnerji teh pravil ne spoštujejo – nemudoma začeti postopke posvetovanja na vladni ravni in sprožiti obstoječe mehanizme uveljavljanja, kot so mehanizmi za reševanje sporov, vzpostavljeni v okviru poglavij o trgovini in trajnostnem razvoju;
17. opozarja, da je treba spoštovati vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah; podpira tekoča pogajanja za vzpostavitev zavezujočega instrumenta OZN na področju človekovih pravic za nadnacionalne družbe in druga podjetja in poudarja, kako pomembno je, da EU dejavno sodeluje v tem procesu;
18. ugotavlja, da je področje uporabe uredbe o splošnih tarifnih preferencialih (GSP), kar zadeva zaščito in odgovorno upravljanje gozdnih virov, še vedno omejeno; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo konvencije, povezane z gozdovi in zajete v shemah GSP in GSP+, ustrezno spremljane, tudi s strani organizacij civilne družbe, da bi zagotovili varstvo gozdov v partnerskih državah, vključno z možnostjo za vzpostavitev pritožbenega mehanizma, s katerim bi zagotovili, da bodo pritožbe deležnikov ustrezno upoštewane; poudarja, da je treba, kadar je to primerno, v okviru teh mehanizmov posebno pozornost posvetiti pravicam domorodnih ljudstev, skupnostim, ki so odvisne od gozda, in pravicam, zagotovljenim s konvencijo Mednarodne organizacije dela št. 169 o domorodnih ljudstvih in plemenih;
19. poziva Komisijo, naj v področje uporabe izvršljivih protikorupcijskih določb v

sporazumih o prosti trgovini vključí nezakonite gozdarske prakse, kot so določanje prenizkih cen lesa pri koncesijah, to, da gospodarske družbe sekajo zaščitena drevesa, tihotapljenje gozdnih proizvodov prek meja, nezakonita sečnja in predelava gozdnih surovin brez dovoljenja;

20. poudarja, da bi bilo treba korupcijo, povezano z nezakonito sečnjo, obravnavati v okviru trgovinske politike EU; poziva Komisijo, naj v svoje sporazume o prosti trgovini vključí protikorupcijske določbe, povezane z nezakonito sečnjo, ki so izvršljive in jih je treba učinkovito in v celoti izvajati;
21. opozarja, kako pomemben je ustrezen dostop do pravnega varstva, pravnih sredstev in učinkovite zaščite žvižgačev v državah izvoznicah naravnih virov, da bi se zagotovila učinkovitost zakonodaje ali pobud;
22. poziva EU, naj razmisli o tem, da bi – v skladu z določbami STO – razvila pregleden, delujoč, učinkovit in izvršljiv sistem označevanja „družbene in okoljske sledljivosti“ za celotno proizvodno verigo lesa in osnovnih kmetijskih proizvodov, ki ogrožajo gozdove, ter naj spodbuja podobne ukrepe na mednarodni ravni; poudarja, da bi morale biti certificiranje lahko dostopno za male kmete ter mala in srednja podjetja ter razumljivo za potrošnike, in opozarja, da bi morali takšni ukrepi ostati praktični in cenovno dostopni, zlasti za male proizvajalce; opozarja, da je treba okrepiti carinski nadzor, zagotoviti popolno neodvisnost in odgovornost organov za izdajo dovoljenj in revizorjev ter da je treba sprožiti sodni postopek zoper morebitne nezakonite prakse, ugotovljene v postopku certificiranja;
23. opozarja, da je odgovorno upravljanje zemljiških posesti in gozdov bistvenega pomena za zagotovitev družbene stabilnosti, trajnostne rabe okolja in odgovornih naložb za trajnostni razvoj;
24. poziva EU, naj sodeluje z zasebnim sektorjem in spodbuja sprejetje smernic o odgovornem ravnanju podjetij v zvezi z odgovornimi kmetijskimi dobavnimi verigami, kot jih ima OECD, ter ambicioznih zavez na podlagi konvencij Mednarodne organizacije dela in večstranskih okoljskih sporazumov, pri čemer naj zagotovi ustrezno udeležbo civilne družbe in uspešno sodelovanje z lokalnimi deležniki, poleg tega pa naj oblikuje ustrezne določbe za uveljavljanje socialnih in okoljskih standardov za vlagatelje ter preprečuje naložbene dejavnosti, ki spodbujajo krčenje gozdov in nezakonito sečnjo, na primer tako, da ta vidik vključí v direktivo o nefinančnem poročanju ob njenem prihodnjem pregledu; poziva EU, naj to usmeritev ohrani tudi pri sodelovanju z mednarodnimi partnerji.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	24.4.2018
Izid končnega glasovanja	+: 36 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	William (earl) Dartmouthski, Laima Liucija Andrikiienė, Tiziana Beghin, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Karoline Graswander-Hainz, Nadja Hirsch, Yannick Jadot, France Jamet, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Eric Andrieu, Goffredo Maria Bettini, Reimer Böge, Klaus Buchner, Dita Charanzová, Agnes Jongerius, Frédérique Ries

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

36	+
ALDE	Dita Charanzová, Nadja Hirsch, Frédérique Ries
ECR	David Campbell Bannerman, Emma McClarkin, Joachim Starbatty, Jan Zahradil
EFDD	Tiziana Beghin, William (earl) Dartmouthski
ENF	France Jamet
GUE/NGL	Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz
PPE	Laima Liucija Andrikienė, Reimer Böge, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Sorin Moisă, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Tokia Saïfi, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler
S&D	Eric Andrieu, Goffredo Maria Bettini, Karoline Graswander-Hainz, Agnes Jongerius, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Joachim Schuster
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Yannick Jadot

0	-

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani